

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN GL. BRABRAND-SØDALEN DAGTILBUD

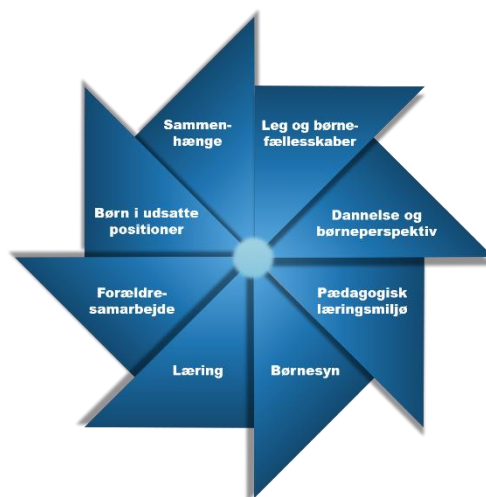
Den styrkede pædagogiske læreplan

Indholdsfortegnelse

Forord 3

Det pædagogiske grundlag:

Børnesyn og børneperspektiv 4
Dannelse 5
Leg og børnefællesskaber 6-7
Det pædagogiske læringsmiljø – hele dagen 8
Børn i udsatte positioner 9
Forældresamarbejde 10
Sammenhænge 11

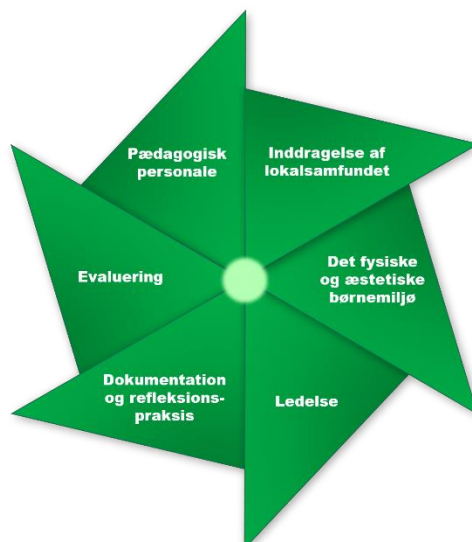
Læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling 12
Social udvikling 14
Kommunikation og sprog 15
Krop, sanser og bevægelse 17
Natur, udeliv og science 18
Kultur, æstetik og fællesskab 19

Rammer og aktører:

Inddragelse af lokalsamfundet 21
Ledelse 22
Det fysiske og æstetiske børnemiljø 23
Pædagogisk personale 24
Dokumentations- og refleksionspraksis 25
Evaluering 26

Den styrkede pædagogiske læreplan

Forord

I sidder nu med Gl. Brabrand – Sødalen Dagtilbuds første fælles læreplan. Læreplanen har været længe undervejs, da vi har været udfordret af, at 2020 ikke gav mulighed for at mødes fysisk på tværs af dagtilbuddet.

Vi har dog fastholdt, at udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan skulle være den inddragende og fælles proces, som vi planlagde i sommeren 2019 efter fusionen af det tidligere Gl. Brabrand Dagtilbud og Sødalen Dagtilbud.

Materialet til "Det pædagogiske grundlag" bygger på medarbejdernes refleksionsprocesser på personalemøder i alle afdelinger.

Materialet til læreplanstemaerne bygger på virtuelle møder med deltagelse af alle medarbejdere på tværs af dagtilbuddet. Derudover har alle forældreråd været samlet til et fælles møde i februar 2020, hvor følgende temaer blev drøftet: Forældresamarbejde, inddragelse af lokalsamfundet og sammenhæng til børnehaveklassen. Alle input er efterfølgende blevet samlet i lederteamet.

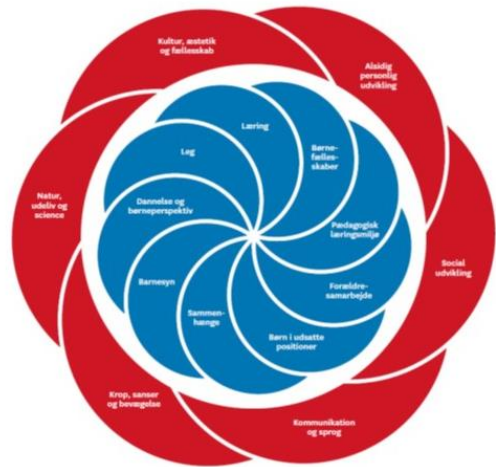
Alle disse refleksioner og bidrag danner nu fundamentet for den læreplan, der er vores fælles ramme og retning og forhåbentlig også tjener som inspirationskatalog til at kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer.

Læreplanens opbygning er inspireret af Skejby Vorrevang Dagtilbud. Læreplanen er delt op i tre dele:

- **De blå sider**, der handler om emnerne fra det pædagogiske grundlag (den blå del af læreplansblomsten).
- **De røde sider** der handler om de seks pædagogiske læreplanstemaer (den røde del af læreplansblomsten).
- **De grønne sider**, der handler om de seks resterende emner fra Aarhus Kommunes skabelon til den pædagogiske læreplan.

En stor tak til jer alle for jeres engagement og bidrag.

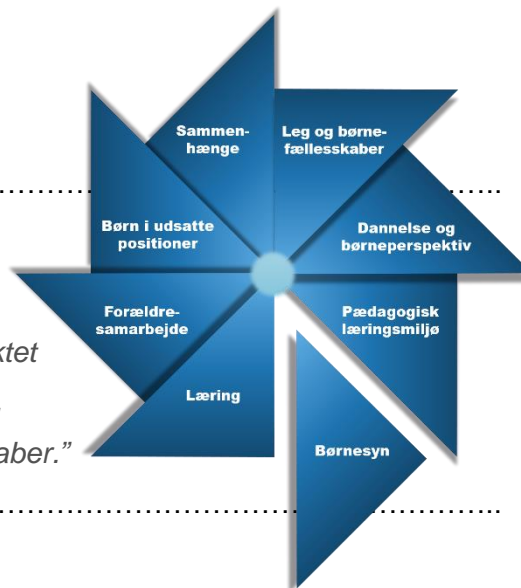
Med venlig hilsen
Merete Nøhr
Dagtilbudsleder – Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud
December 2020

Pædagogisk grundlag: Børnesyn og børneperspektiv

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

"Det at være barn har en værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn. Udgangspunktet er, at alle børn trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i forpligtende, rummelige og givende fællesskaber."

Børnesyn og børneperspektiv i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud ser vi hvert barn som et frit og kompetent individ med krav på nærværende, anerkendende og kompetente voksne omkring sig. Voksne, der med omsorg og faglighed sætter daglige rammer, som understøtter børnene i deres udvikling og læring gennem udforskning og leg.

Vi ser det som en af vores vigtigste opgaver, at barnet føler sig anerkendt som det individ, barnet er. At barnet hver dag føler sig som en vigtig del af fællesskabet. Det gør vi ved at møde hvert barn tillidsfuldt, inddragende og opmærksomt.

Det betyder, at vi fra vi åbner institutionernes døre hver morgen, til vi lukker hver eftermiddag, er opmærksomme på læringsmiljøet. Om de fysiske rammer matcher børnenes behov, om organiseringen er afstemt børnenes dagsform, og om strukturen sikrer mulighed for gode relationer.

Derfor er fleksibilitet og nærvær kodeord i medarbejdernes pædagogiske arbejde med børnene. Nærvær sikrer forbindelse til barnet og det fælles nu. Flexibilitet sikrer mulighed for at følge barnets interesser og initiativer.

Det betyder blandt andet:

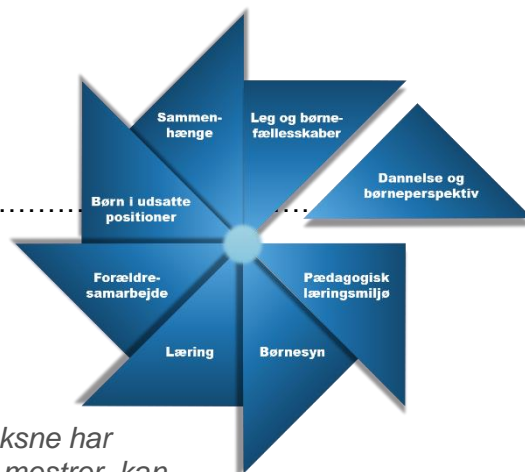
- At vi tilpasser gruppeinddeling til børnene.
- At vi i planlagte aktiviteter er justerende og åbne, og lader børnene være medskabende, så de har en reel følelse af medbestemmelse.
- At vi også i barnets selvvalgte leg og aktivitet altid har en pædagogisk opmærksomhed.

I vores dagtilbud har børnene har ret til fordybelse og ro.

Vi forstår, at alle børn har brug for en så god hverdag som muligt, og er opmærksomme, når behovene for ekstra ro viser sig. Vi skaber fysiske og mentale rum og muligheder. Børnene har rolige voksne omkring sig, og oplever, at de bliver mødt med tillid og lyttet til. Institutionen er en tryk base, hvorfra vi i barnets tempo kan træde ind i udviklingszoner med læring og udvikling.

Medarbejderne i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud bruger positiv og anerkendende kommunikation. Ikke kun med børn og forældre, men også med hinanden. Som kollegaer i dagtilbuddet giver vi hinanden følgeskab i vores pædagogiske arbejde med børnene. Det betyder, at vi gennem refleksive dialoger løfter hinandens faglighed og sikrer fokus på kerneopgaven og barnets perspektiv.

Pædagogisk grundlag: Dannelse

Dannelse og børneperspektiv – Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

"Børn skal føle sig set og forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Børn skal være aktive medskabere af deres egen læring og udvikling inden for rammer, som de voksne har ansvaret for. Der skal lyttes til børnenes oplevelse af, om de mestrer, kan finde mening og hører til. Børns oplevelse af indflydelse er en tidlig del af deres dannelsesproces og af udviklingen af demokratisk forståelse."

Dannelse i Gl. Brabrand – Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand – Sødalen Dagtilbud er vi bevidste om, at vi som personale har indflydelse på barnets dannelse.

Ved dannelse forstår vi, at barnet får en forståelse af sig selv i samspil med andre og den verden, der omgiver dem og udvikler en demokratisk forståelse.

Det handler blandt andet om, at barnet får gode erfaringer og tillært gode værdier for, hvordan vi er sammen i fællesskaber. Det betyder, at barnet skal opleve samhørighed og samtidig udvikle sig til et selvstændigt individ, der kan indgå i forpligtende fællesskaber.

Vi understøtter, at det enkelte barn øver sig på at meste, begribe, og bruge sin stemme til at få selv- og medbestemmelse.

Vi lytter til barnets perspektiver, sætter rammen for dialog, guider og giver handlemuligheder, særligt når der opstår konflikter. Vi øver at vente på tur, at tale foran andre, at undre sig og stille kritiske

spørgsmål. Vi danner barnet til at skabe retning for eget liv og indre styring i forhold til, hvad er rigtigt og hvad er forkert, og hvad kunne være den gode handling.

Det er alt sammen med til at understøtte barnets demokratiske dannelse og danne barnet til deltagelse i fællesskabet.

Vi er opmærksomme på, at vores læringsmiljø skal tilgodesee det enkelte barn og hele børnegruppen.

Det er vigtigt, at vi lærer børnene, at de er betydningsfulde deltagere i et fællesskab.

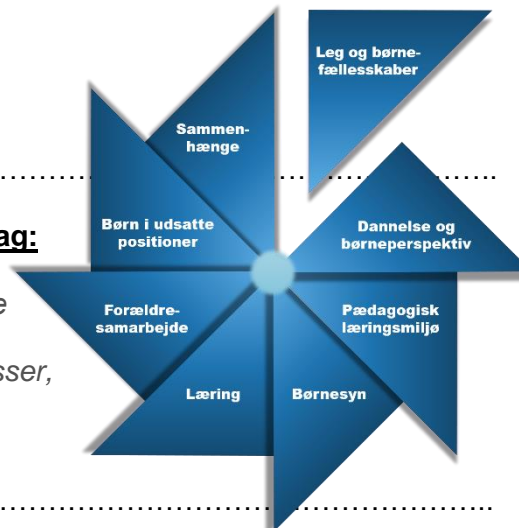
Når vi tilrettelægger og organiserer dagligdagen, veksler vi imellem leg, rutiner og tilrettelagte aktiviteter, som er tilpas udfordrende og opleves som meningsfulde for det enkelte barn og gruppen.

Personalet er vigtige rollemodeller for, hvordan vi er sammen. Vi sætter rammen for fællesskabet og har ansvaret for stemningen og de narrativer, der skabes.

Pædagogisk grundlag: Leg og børnefællesskaber

Legen – Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”Børns leg er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling, og legen har en værdi i sig selv. Leg betyder både børns spontane leg på deres helt egne præmisser, og den leg, der igangsættes, rammesættes og eventuelt understøttes af de voksne omkring børnene.”

Leg i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

Hos os er børnenes leg nøglen til et godt børneliv i vores afdelinger.

Vi ser børnenes leg som den udfoldelse, der sikrer glæde og udvikling i barnet. Ligesom legen giver vores medarbejdere information til at forstå og understøtte det enkelte barn i dets udvikling.

Derfor er en af vores vigtige opgaver at sørge for de rammer, der understøtter legen og det pædagogiske arbejde knyttet hertil.

Her er et af nøgleordene læringsmiljøet. Såvel det mentale som det fysiske.

Det fysiske læringsmiljø i vores dagtilbud er bygget op, så mange forskellige legeaktiviteter og behov kan tilfredsstilles.

Vi er bevidste om, at vores læringsmiljøer skal være dynamiske. Hjørner, kroge, rum, hvor fordybelsen i højere grad kan manifestere sig, er ikke statiske, men kan omstilles, når sammensætningen eller børnenes behov kræver det.

Vores udeområder er etableret, så krop og sanser bliver brugt og udviklet.

Huse, haver og legepladser inviterer derfor både til lege drevet af børnenes frie, levende fantasi og til tematiserede rammesatte lege, hvor det pædagogiske arbejde kan målrettes.

I Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud er det derfor heller ikke alene mængden af legetøj og udstyr, men kvaliteten i mulighederne for udfoldelse af leg og fantasi, der er afgørende.

De voksne spiller en vigtig rolle i rammesætningen af børnenes leg gennem hele dagen.

Her er vi bevidste om, at medarbejdernes nærvær er afgørende. Nogle gange som aktive og styrende i legen, men i høj grad også som en tilstedeværende og rolig voksen, der gennem iagttagelse sikrer en så god guidning som muligt.

Det er også her, at medarbejderen med sin pædagogiske faglighed vurderer, hvornår børns intentioner i legen har brug for pædagogen som oversætter. I forhold til det enkelte barn og i forhold til relationsdannelsen mellem børnene.

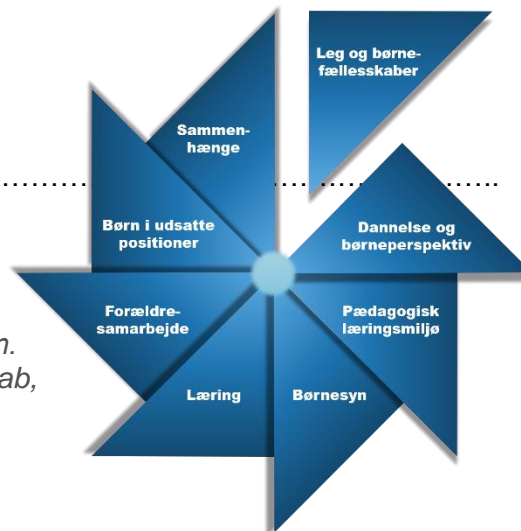
Som medarbejdergruppe forholder vi os undersøgende til vores praksis.

I nogle af dagtilbuddets afdelinger tager vi blandt andet afsæt i leg og læringsgrupper, som vi etablerer på skift i forløb af otte ugers varighed. Ud over at støtte børnene, giver grupperne os mulighed for at have fokus på målsætning, forberedelse, sparring og evaluering.

Pædagogisk grundlag: Leg og børnefællesskaber

Børnefællesskaber – Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

"Fællesskaber udgøres af dem, vi er, og det vi laver sammen. Alle børn i dagtilbud skal være en værdsat del af et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for."

Børnefællesskaber i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud skal hvert barn føle sig som en værdsat del af et fællesskab.

I vores afdelinger sørger vi for, at fællesskaberne byder på noget for alle vores børn. Fællesskaberne sikres af vores medarbejdere, der opmærksomt og anerkendende sætter rammerne for dem.

Fra morgenstunden, hvor barnet træder ind i institutionen, tager vi os tid til arbejdet med de gode børnefællesskaber.

Vores medarbejdere placerer sig i børnehøjde, tager bestik af og justerer den pædagogiske praksis med udgangspunkt i børnegruppen og det enkelte barns dagsform.

Vi bruger vores viden, når vi opdeler børnene i mindre eller større grupper, når vi sætter os til frokostbordet, når vi går ture, og når vi leger.

Vi kan arbejde systematisk med den samme gruppe børn med planlagte, strukturerede

lege. Og vi kan med nærvær i øjeblikket justere og guide i relationer og fællesskaber, som de udfolder sig. Vores læringsrum udvikler sig i et samspil med børnegruppen.

Samtidig forholder vi os nysgerrige og åbne over for, hvad der er på spil i børnenes fællesskaber. Hvilken udvikling er børnene i, og hvordan understøtter vi relationerne bedst ud fra det, vi ser?

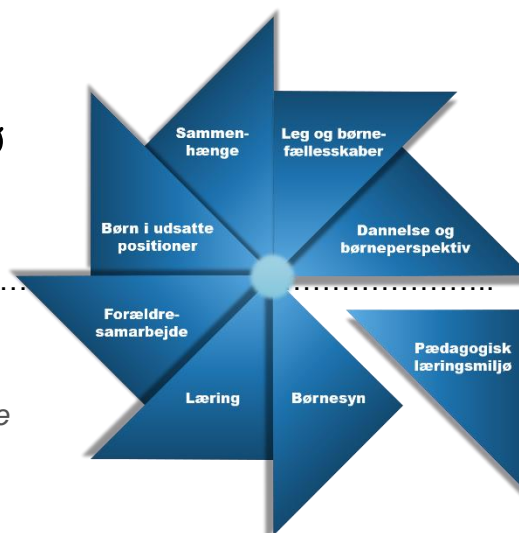
Vores observationer bruger vi i daglig sparring og i handleplaner for børn, som har brug for en hjælpende hånd til at begå sig i fællesskaberne.

I arbejdet med børnefællesskaber i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud spiller vores forældregruppe en uvurderlig rolle.

Det er forældrene, der italesætter det gode fællesskab gennem positiv kommunikation i hjemmet om alle børn, og om det at være en god kammerat.

Gennem opbakning til aktiviteter i det store fællesskab understøtter vores forældre børnenes positive oplevelse af at indgå i fællesskaber med hinanden i hverdagen.

Pædagogisk grundlag: Det pædagogiske læringsmiljø - hele dagen

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbud skal være til stede hele dagen fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det pædagogiske læringsmiljø skal blandt andet give barnet mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege og bruge emotionelle, sociale og kognitive kompetencer. [...] Det kræver viden, der med afsæt i faglig refleksion med kollegaer og ledelse, skal bruges til at udvikle stærkere pædagogiske læringsmiljøer for børnene og stærkere læringsfællesskaber for de professionelle.”

Det pædagogiske læringsmiljø hele dagen i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

Hele den pædagogiske praksis i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud handler om at etablere passende pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Hos os er der læring i alt; i rutinerne, i de små, flygtige øjeblikke og selvfølgelig i de planlagte aktiviteter. Sammen med medarbejdernes engagement er læringsmiljøerne hjørnesten i vores praksis, og vi tænker dem ind i alt, vi foretager os.

Derfor har læringsmiljøerne i vores dagtilbud ikke et slutpunkt. De er vævet ind i det tæppe, der udgør vores hverdag. Fra børnene møder det første godmorgen i deres institution, til miljøerne bringes af medarbejderne videre til puslebordet, garderoben, frokostbordet, legepladsen, til konflikterne og relationerne.

Vi har faste planlagte aktiviteter, som kan synliggøre for forældre og medarbejdere den læring, vi ønsker at understøtte. Det samme kan vi f.eks. med vores Leg og

Læringsgrupper. Samtidig er vores hverdag kendetegnet ved en høj grad af fleksibilitet. Passer kontekst, dagsform og den planlagte struktur, eller justerer vi, alternativt ændrer helt?

I vores etablering af læringsmiljøer er der en høj grad af inddragelse af såvel børn som medarbejdere.

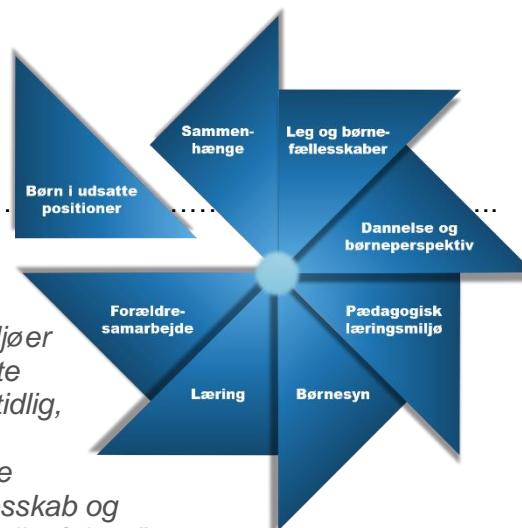
Vi benytter os af observationer, dialoghjul, progressionsmodellen og refleksioner på personalemøder. Vi spørger børnene, og kan via deres respons afgøre om vores læringsmiljøer er lærerige og givtige.

I etablering af et pædagogiske læringsmiljø hele dagen benytter vi os af forskellige opdelinger af børnene, ligesom vi skaber små fysiske rum, der på en given dag kan understøtte læringen. Udgangspunktet er altid børnegruppen og børnenes behov, ligesom vi altid fastholder et kvalitativt pædagogisk læringsmiljø, hvad enten der er ét barn eller en større gruppe.

Pædagogisk grundlag: Børn i udsatte positioner

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”Dagtilbud af høj kvalitet med gode pædagogiske læringsmiljøer har stor betydning for alle børn, men særligt for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har ansvar for med tidlig, rettidig indsats at identificere børn med behov for en særlig opmærksomhed. Børn i udsatte positioner skal støttes, så de både udfordres tilpas og oplever mestring i det almene fællesskab og efter behov også i mindre gruppesammenhænge med et særligt fokus.”

Børn i udsatte positioner i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud skal hvert eneste barn føle sig som en vigtig del af fællesskabet. Både det store fællesskab i institutionen og de mindre børnefællesskaber, som børn væves ind igennem hverdagen i børnehave eller vuggestue. Børn i udsatte positioner, for hvem tillid og tryghed ikke altid er en selvfølge, har vi en særlig forpligtelse overfor.

Vi ønsker, at udsatte børn i vores institutioner skal opleve en stadig mindre grad af udsathed og en højere grad af tryghed og tillid.

Vi ser det derfor som en vigtig opgave at skabe rammer, der giver børn i udsatte positioner, mulighed for at indgå i et inkluderende fællesskab, og mulighed for at spejle sig i positive og anerkendende voksne.

Vi møder alle børn med positive forventninger, også børn i udsatte positioner.

Vi ser ressourcer i barnet, og har en fælles pædagogisk tilgang. Alle medarbejdere i vores dagtilbud har en skærpet opmærksomhed på, hvilke børn, der på et

givent tidspunkt befinder sig i en udsat position. Sådanne er omskiftelige.

Samtidig benytter vi os af en række metoder, der kvalificerer vores arbejde, herunder SMTTE, relations-skemaer, progressionsmodellen med fokus på læringsmiljøet og børnemindmapping.

Vi inddrager redskaber, har opmærksomhed på vores positionering og barnets fysiske placering igennem dagen, og vi er opmærksomme på den mentale forberedelse af barnet til dagens aktiviteter.

Også i forhold til børn i udsatte positioner, benytter vi os af dialog og videndeling med kollegaer, forældre og eksterne samarbejdspartnere.

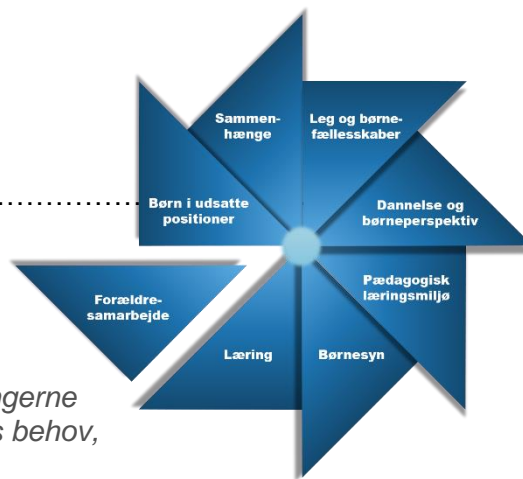
Vi hjælper hinanden og inddrager medarbejdere med særlig viden om de udfordringer, barnet står i.

For os alle er afsættet den pædagogiske faglighed og den almenmenneskelighed, som alle vores medarbejdere bærer ind i arbejdet med børnene.

Pædagogisk grundlag: Forældresamarbejde

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

"Et godt forældresamarbejde om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse er af afgørende betydning. Det pædagogiske personale og forældrene afstemmer forventningerne til hinanden og samarbejdet med afsæt i den enkelte families behov, og alle skal opleve, at de bliver set, hørt og har indflydelse."

Forældresamarbejde i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I vores dagtilbud er samarbejdet med forældrene en forudsætning for alt, hvad vi laver.

Forældrene er vores samarbejdspartnere, og er en afgørende del af det større fællesskab, som vi alle indgår i. Det er det bedste afsæt for at sikre barnets tryk og trivsel.

Vores medarbejdere er dialogorienterede og ser forældrene som ligeværdige partnere i arbejdet med at sikre børnene en tryk og givende tid i vores institutioner.

Et led i det samarbejde er, at vi gør vores forventninger til hinanden tydelige lige fra vores første samtale, når et barn starter i institutionen, til barnet skal videre i skole. Vi stiller krav til forældrene om at være engagerede i deres barns hverdag i institutionen, og at forældrene giver os relevant information, så vi kan tage bedst muligt vare på deres barns trivsel og udvikling. Det er vigtigt, at vi ved, hvor vi har hinanden.

Vores rum for dialoger er både spontane og rammesatte. Det betyder, at vi prioriterer de spontane samtaler i vores fælles her og nu om barnet, i afleveringsøjeblikket om morgenen, eller når barnet hentes. Samtidig har vi en række fastlagte samtaler og møder med forældre, herunder blandt andet SUS-samtaler, dialogmøder, gruppesamtaler, samarbejdsdage og samarbejde omkring storbørnsgrupperne.

Vi står velfunderede i vores pædagogiske faglighed, og tager altid udgangspunkt i den, når vi møder forældrene i den daglige kontakt. Det er også den, vi bringer ind i forældremøder og forældreråd, hvor vi lytter til hinanden, og medarbejderne byder ind med viden om børnenes fælles hverdag.

Der kan opstå situationer, hvor vi og/eller forældrene har behov for andre øjne på barnets udvikling og trivsel. I disse sammenhænge samarbejder vi f.eks. med PPR, fysioterapeuter og sundhedsplejen. Det er vigtigt for os, at forældrene altid er inddraget i et sådant samarbejde.

I Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud tror vi på en inddragende pædagogisk praksis, hvor vi med synlighed og transparens sikrer forældrene indsigt i barnets dagligdag, og den pædagogik, der omgiver barnet.

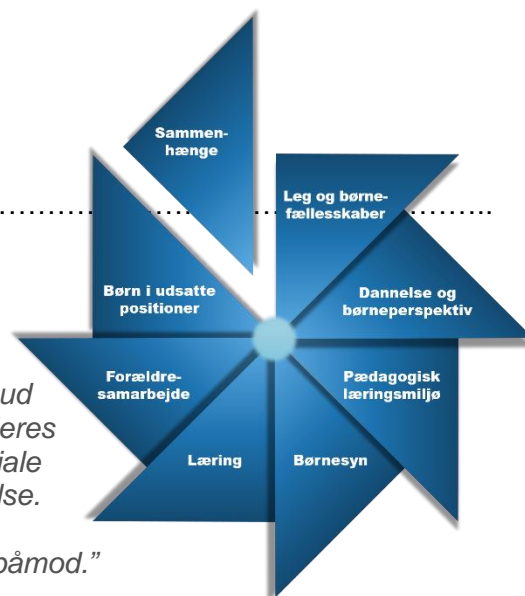
Dagtilbuddets medarbejdere er altid opmærksomme og lydhøre over for familiens perspektiv på barnets trivsel. Vi bruger hinandens viden og erfaringer, når vi igangsætter, udfører og evaluerer aktiviteter. Herunder f.eks. vores Leg og Læringsgrupper og årshjul.

I vores dagtilbud har vi aktive forældreråd. Sammen med arbejdet i dagtilbudsbestyrelsen, er det her forældre kan sikre sig indflydelse på dagtilbuddets principper og rammer for arbejdet med børnene.

Pædagogisk grundlag: Sammenhænge

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”Sammenhæng i børnenes liv betyder, at skolen bygger videre på et tydeligt børneperspektiv, der tager over, hvor dagtilbuddet slipper. Det skoleforberedende arbejde i dagtilbud handler især om, at der i børnenes sidste år i dagtilbud etableres pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børnenes sociale kompetencer og færdigheder som vedholdenhed og fordybelse. Derved forberedes de på at møde nye sociale og faglige sammenhænge med tro på egne evner, nysgerrighed og gåpåmod.”

Sammenhæng med børnehaveklassen i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud arbejder vi struktureret med barnets overgange.

En af de helt store milepæle i barnets liv, er overgangen fra at være børnehavebarn til skoleelev. For os er det helt afgørende, at indgangen til skolelivet bliver så tryk og positiv som muligt. Derfor er vi fokuserede på at skabe læringsmiljøer i børnehaven, der understøtter barnets tro på sig selv og egne evner, ligesom vi fokuserer på relationer og udviklingen af sociale kompetencer.

Vi ønsker, at dagtilbuddets medarbejdere er forbundet i et netværk af storbørnsgrupper.

På den måde sikrer vi, at børnene lærer hinanden at kende på tværs, hvad enten det er gennem fodboldturneringer, skoleaktiviteter på tværs eller fælles ture. Vores medarbejdere skaber pædagogiske rammer, der sikrer arbejdet med selvhjulpenhed, selvstændighed, hjælpsomhed, finmotorik og mange andre mentale og fysiske færdigheder, der er vigtige at have med sig som kommende skoleelev.

Børnene i vores dagtilbud fordeles ud på en række skoler i området, og

samarbejdet med disse er afgørende for barnets positive og trygge overgang.

I løbet af det sidste halvår inden overgang til skole, benytter vi lokaler og skolens arealer, så børnene bliver trykke ved skolen og har et forhåndskendskab til lokaler og kernemedarbejdere. For eksempel har vi Børnehaveskole på Sødalskolen i løbet af året.

Kontaktpædagoger og pædagogiske ledere i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud har afholdt et fast forårsmøde med skole, SFO og indskolingslærere med henblik på forventningsafstemning og forberedelse. De fælles aktiviteter mellem skoler og dagtilbud har dog ikke været mulige i 2020 pga. Corona.

Den trygge, positive overgang og forberedelse til skolelivet er afhængig af et nært og positivt forældresamarbejde.

Det ligger os meget på sinde, at forældre – som børnene – får indsigt i det kommende skoleliv og de kompetencer, deres barn med fordel kan arbejde med.

Vi afholder dialogmøde inden jul, hvor vi forventningsafstemmer, vi afholder forældrekafe i storbørnsgruppen og udleverer skoleparathedspjece til orientering.

Læring og de seks læreplanstemaer

Hos os er der læring i alt; i rutinerne, i de små, flygtige øjeblikke og selvfølgelig i de planlagte aktiviteter og i aktiviteter, der er knyttet til de seks læreplanstemaer.

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

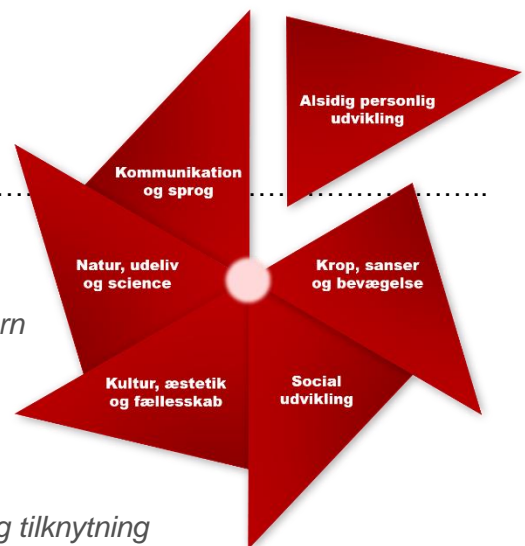
"Læreplanstemaerne er tilsammen udtryk for et bredt læringssyn, og det er afgørende, at temaerne tænkes i en sammenhæng i dagtilbuddets arbejde. Hvert tema beskriver centrale elementer i børns læring og udvikling. Læring sker i en vekslen mellem spontane, børneinitierede lege, rutinesituationer og aktiviteter planlagt af de voksne. Tilgangen er legende og eksperimenterende, så både læringens indhold og form giver mening for børnene."

Læreplanstema: Alsidig personlig udvikling

Nationale pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand – Sødalen Dagtilbud er vi meget bevidste om, at selvhjulpener kræver tid og tålmodighed.

Vi vil gerne give børnene succesoplevelser – det skal være en succes at være selvhjulpener. Vi vægter at bruge denne tid, da det har betydning for barnets udvikling.

Med udgangspunkt i barnets alder og ståsted understøtter vi barnet i at øve sig, at mestre

og dygtiggøre sig i forskellige hverdagsudfordringer.

Vi arbejder med selvhjulpener i mange hverdagssituationer, og vi prioriterer mellemrum som et væsentligt læringsmiljø i selvhjulpener. Det handler for eksempel om garderobesituationer, puslesituationer og spisesituationer som mulighed for læring.

Vi samarbejder med forældrene, for eksempel via information om, hvad barnet øver sig på lige nu. Vi opfordrer forældrene til at bakke op hjemme. Vi opfordrer dem til at give børnene tøj på, som børnene selv kan tage af og på, og at børnenes tøj er tilgængeligt i garderoben, så barnet oplever at mestre selv.

Vi har en opmærksomhed på, at børn kan lære af hinanden. Børn lærer af at spejle sig i hinanden, og de lærer af at hjælpe og modtage hjælp. Vi skal som voksne hjælpe med at oversætte den spejling, som børnene oplever, men også guide dem i at hjælpe og modtage hjælp.

I forhold til at understøtte barnets vedholdenhed og gåpåmod bruger vi sprogstrategien ”opmuntring og støtte til ihærdighed”, og vi gentager ofte for børnene, at ”vi øver os”.
Vi vil gerne lære børnene at sige pyt. Det gør vi for at styrke deres evne til at klare modgang og skuffelser. Vi lytter til børnene og respekterer det, de siger.

I nogle af vores afdelinger arbejder vi meget bevidst og målrettet med barnets selvregulering.

Pædagoger har en stor opgave i at lære børnene at identificere og differentiere følelser og lære børnene at afstemme følelserne efter situationen. Vi aflæser deres signaler og italesætter deres følelser. Når der er nogen, der oplever modgang og skuffelser, sætter vi ord på og giver barnet alternative handlemuligheder.

Vi arbejder ofte i mindre grupper, hvor der er mere ro til at øve sig, og vi er opmærksomme på, at udfordringerne skal matche barnets evner. Herved har vi fokus på nærmeste udviklingszone og det enkelte barns udviklingspotentialer. Vi må hele tiden være opmærksomme på, om vores støtte bidrager bedst muligt til børnene. Det vil for eksempel sige, om det er bedst at gå foran, bagved eller ved siden af børnene.

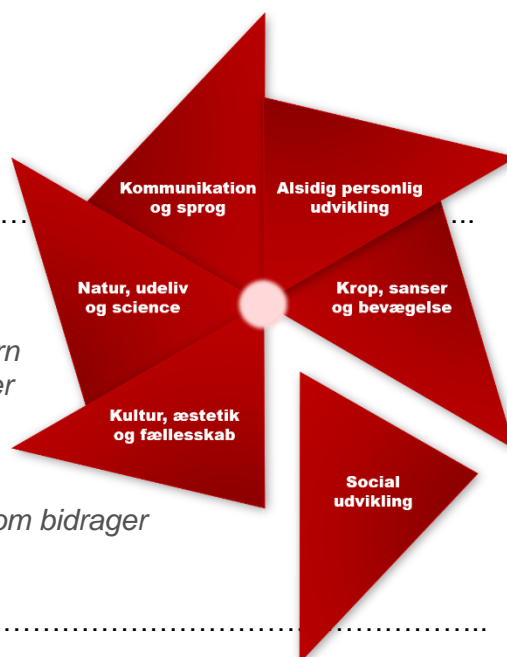
Nogle gange må vi trække os tilbage og lade børnene opleve frustration, men være opmærksomme på at støtte dem i situationen.

Læreplanstema: Social udvikling

Nationale pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Social udvikling i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud understøtter vi barnets sociale udvikling ved at skabe udviklende læringsmiljøer for leg og fællesskaber.

De voksne er rollemodeller og rammesætter for det gode fællesskab og den gode leg.

Vi er opmærksomme på at skabe gode rammer for legen, som for eksempel:

- At skabe tydelige og inspirerende rammer.
- At give børnene adgang til legerekvisitter.
- At inddele børnene i mindre grupper med relations-dannelse for øje.
- At mindske forstyrrelser, så børnene får mulighed for fordybelse.

De voksne skaber et godt læringsmiljø, blandt andet ved at inspirere legen, støtte og guide børnene som grundlag for gode måder at være sammen på. Vi understøtter børnenes sociale udvikling ved at sætte ord på børnenes handling, spejle barnet, udvide barnets forståelsesramme og give barnet alternative handlemuligheder.

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud er vi optaget af, at alle børn har adgang til og er deltagende i børnefællesskaber. Vi drøfter løbende børnenes deltagelse og sociale udvikling til bl.a. pædagogmøder og

stuemøder. Vi er undersøgende i forhold til, om alle børn har positive relationer til andre børn og de voksne, og om de indgår i fællesskaber. Vi anvender forskellige værktøjer og metoder til at undersøge barnets deltagelse og deltagelsesmuligheder som for eksempel relations-skemaer, observationer, fri for mobberi, SUS-materiale, legegrupper og samtaler med børnene.

Vi er opmærksomme på at tilrettelægge aktiviteter på en måde, så alle kan være med og får oplevelsen af at være inkluderet i børnefællesskabet.

Vi arbejder bevidst med at skabe demokratisk dannelse ved at inddrage barnets perspektiver, give medbestemmelse, øve at vente på tur og udvise respekt for andre børn og voksne.

Når børn har det svært og er udfordret på deres trivsel udvikling og læring, samarbejder vi med forældrene for at skabe progression i barnets trivsel, udvikling og læring.

Dette samarbejde er vigtigt, og forældrene er kilde til vigtig viden om barnet, når vi i institutionen skal skabe et udviklende læringsmiljø omkring barnet. Vi afholder forældresamtaler, laver handleplaner og øvebaner. I nogle tilfælde samarbejder vi desuden med PPR gennem trivselsmøder, hvor forældrene også deltager.

Læreplanstema: Kommunikation og sprog

Nationale pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud vil vi gerne fremme den gode dialog, og at vi voksne er rollemodeller for at skabe en god samtalekultur i vores institutioner. Det gør vi ved at anvende særlige sprogstrategier i dialogen med barnet og børnegruppen.

Vi arbejder efter følgende sprogstrategier i vuggestuen:

- Vi giver børnene taletid og latenstid, det vil sige at vi venter på barnets svar.
- Vi øver turtagning.
- Vi sætter ord på handlinger og følelser.
- Vi gentager og udvider det, barnet siger.
- Vi anvender og beskriver ord, som barnet ikke kender.
- Vi deltager aktivt i barnets samtaler og aktiviteter.
- Vi udvider barnets tænkning, ved at få barnet til at tænke og opdage forbindelser mellem nye aktiviteter og eksisterende viden.
- Vi giver hints, støtte og andre former for hjælp, der "skubber" barnet i den rigtige retning.
- Vi uddyber og tilføjer yderligere information og forklaring.

- Vi anerkender det enkelte barns individuelle indsats og opmuntrer barnet til at fortsætte.

Eksempel fra vuggestuen:

Vi giver barnet lov til at tale færdigt. Det gør vi ved at hjælpe de andre børn med at vente på tur, øve hvem der er tildelt taleret og få alle børn til at sige noget.

Vi arbejder efter følgende sprogstrategier i børnehaven:

- Vi stiller åbne spørgsmål.
- Vi gentager og udvider.
- Vi sætter ord på handlinger.
- Vi benytter avanceret sprog. Det vil sige anvender og beskriver ord, som børnene ikke kender.
- Vi får børnene til at tænke logisk og argumentere for sammenhænge gennem diskussioner, spørgsmål og aktiviteter.
- Vi brainstormer med børnene for at få børnene til at være kreative og finde på ideer.
- Vi laver forbindelser mellem nye begreber og børnenes egen kendte verden.

- Vi stilladserer ved at give hints, støtte og andre former for hjælp, der skubber barnet i den rette retning.
- Vi får barnet til at reflektere over og forklare sit svar, valg eller handling.
- Vi fylder forklarende informationer på.
- Vi opmuntrer og støtter til ihærdighed.

Eksempel fra børnehaven:

Vi sætter ord på følelser og handlinger, for eksempel i konflikter, så barnet lærer begyndende empati og selvregulering.

Uddybning af sprogarbejdet i Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud:

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud er vi opmærksomme på at igangsætte målrettede aktiviteter og inddele børnene i mindre grupper. På baggrund af SUS, sprogvurderinger og viden om barnets udvikling tilrettelægger vi læringsmiljøet efter barnets nærmeste udviklingszone.

Vi er opmærksomme på, at sproget stimuleres gennem hele dagen.

Det vil sige, at en puslesituation eller en garderobesituation også er en mulighed for sprogstimulering.

Vi fokuserer på, at børn lærer sprog gennem leg og erfaringer fra mødet med deres eget nærmiljø. Vi arbejder på at skabe sammenhæng i det sproglige læringsmiljø ved at koble fysiske erfaringer til

det, vi læser eller fortæller. Et eksempel kan være, at vi læser om dyr, besøger dyrene og taget billeder af dem og efterfølgende hænger billederne op i institutionen.

Vi igangsætter rollelege og indgår i dialog med barnet omkring legen.

Vi er fokuserede på at være nuancerede i vores sprogbrug, når vi har samtaler med børnene, og vi bruger åbne spørgsmål og spørger ind til barnets tanker og følelser.

Vi bevidste om at forberede barnet på det, der skal ske, da det understøtter barnets deltagelsesmuligheder i leg og aktiviteter.

Vi har varierende sprogaktiviteter og i sprogarbejdet er vi bevidste om at bruge konkrete og visuel støtte.

Vi tilstræber at have en legende tilgang til sproget, ved at vi for eksempel laver vrøvlerim, synger og laver fagter til. Nogle institutioner arbejder med tegn til tale.

Forældrene spiller en vigtig rolle i barnets sproglige udvikling.

Vi involverer forældrene i sprog-stimuleringen gennem forældreinformation, for eksempel via intra, vejledning gennem individuelle møder, og vi tilbyder READ til vuggestuebørn.

I forhold til børn med dansk som 2. sprog sikrer vi, at alle børn møder op og deltager i et dansksproget læringsmiljø.

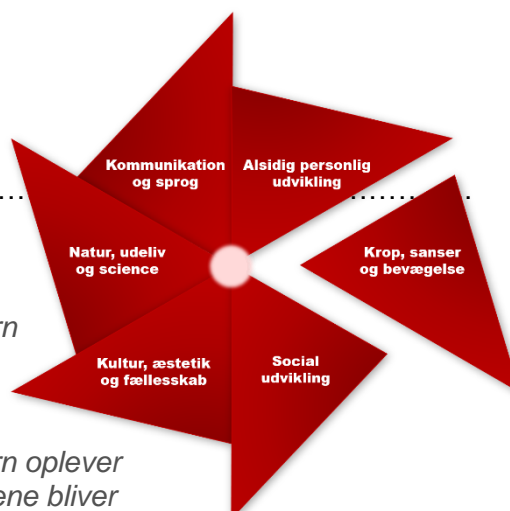
Vi har dialogisk læsning med alle børn med dansk som 2. sprog.

Læreplanstema: Krop, sanser og bevægelse

Nationale pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelses-glæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud:

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud er vi opmærksomme på at skabe motoriske inspirerende rammer, som stimulerer børnenes motoriske nysgerrighed og motivation, så barnet får mulighed for at opnå motoriske succesoplevelser og bliver alsidigt stimuleret i deres motoriske udvikling.

Øvelse gør mester – der skal være fokus på at øve sig. Motoriske aktiviteter skal gentages mange før, at det bliver genkendeligt og for, at børnene oplever at kunne mestre.

I den sammenhæng er de voksne rollemodeller og rammesættere.

Vi motiverer og rammesætter leg og aktiviteter med øje for det enkelte barns nærmeste udviklingszone, så børnene giver sig i kast med motoriske udfordringer.

Vi bruger blandt andet de daglige rutiner som for eksempel spise- og gaderobesituationer til at arbejde bevidst med barnets fornemmelse af egen krop, udholdenhed og oplevelsen af at mestre. (Se evt. mere om selvhjulpethed i læreplansteamet "Alsidig personlig udvikling").

Vi er opmærksomme på at tilrettelægge læringsmiljøer, hvor sanserne bliver stimuleret, for eksempel via yoga, cykling, massage, sang- og boldlege, så barnet har mulighed for at udvikle god kropsfornemmelse og får brede erfaringer.

Vi giver børnene mulighed for at mærke og sansе deres omverden igennem kroppen. Det gør vi for eksempel ved, at der sættes ord på kropsdele og kropslige erfaringer igennem sanglege og dialog.

Vi lader børnene få erfaring med forskellige bevægelser. Det gør vi for eksempel ved at lade børnene erfare, hvordan deres krop agerer, når de går på forskelligt terræn. Samtidig udfordrer vi børnene, så de drager sig nye erfaringer, oplever bevægelsesglæde og får flere oplevelser af at kunne mestre.

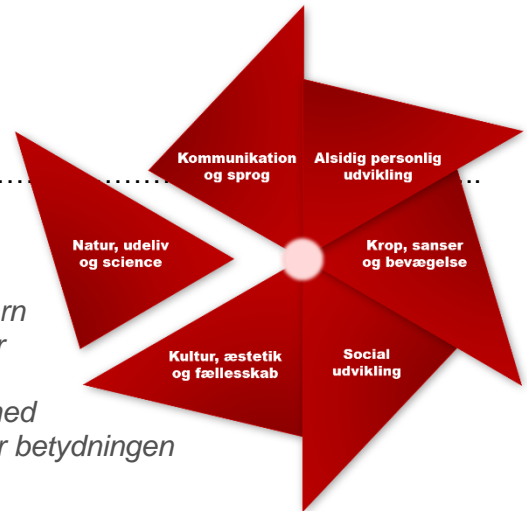
I Gl. Brabrand har vi en uddannet én motorikvejleder og fire krop- og bevægelsesvejledere. Disse ressourcepersoner løser opgaver på tværs af dagtilbuddet, så alle afdelinger kan få råd og vejledning i forhold til børn med motoriske udfordringer.

Læreplanstema: Natur, udeliv og science

Nationale pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen. Erfaringer, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Natur, udeliv og science i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud:

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud stiller institutionernes legepladser og naturen omkring institutionerne en masse muligheder op for, at børnene kan få direkte kontakt med naturen.

Vi går på ture og har gode rammer i nærmiljøet til at udfordre børnenes nysgerrighed på naturen. Vi fokuserer både på den nære natur på legepladsen, men taler også om den 'fjerne' natur omkring os og i andre lande.

Vi ser naturen som et læringsrum og bruger uderummet som indgangsvinkel til fælles undersøgelser og drøftelser.

Vi taler for eksempel om og mærker årstiderne og lader det være en del af hverdagen, så børnene oplever og sanser de skift årstider giver.

Vi stimulerer sanserne og giver barnet erfaringer med naturen, når vi graver i sandet og i jorden og undersøger, hvad der er i jorden. Vi undersøger og stiller hypotetiske spørgsmål for at undre os i fællesskab.

Vi bruger iPad/tablets, bøger, samt fund fra naturen til at søge viden, så vi kan finde svar og skabe dialoger om natur og naturfænomener.

Når vi er på tur, har vi fokus på, hvad børnene er optaget af. Vi følger deres spor og lader børnene formidle, hvad de oplever eller har oplevet i naturen. Det giver barnet ejerskab over det oplevede, understøtter nysgerrighed og skaber sammenhæng til tidligere oplevelser og erfaringer.

Den matematiske opmærksomhed øves i dagligdagen.

Vi er opmærksomme på at tale om og benævne farver, størrelser, tal, mængder, former og rækkefølger. Vi måler, vejer og finder og sammenligner former både indenfor og udenfor. Vi finder inspiration i forskellige naturprojekter og materialer som fx Mio.

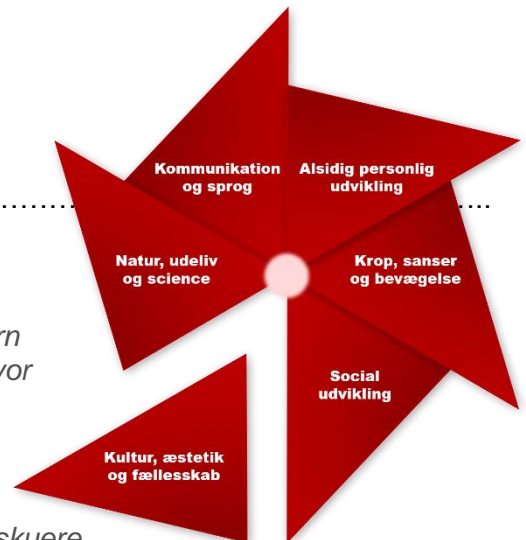
Som alle øvrige dagtilbud i Aarhus Kommune, skal vi i gang med at sortere affald i alle afdelinger i foråret 2021. Affaldssortering er en meget konkret måde at øve bæredygtig adfærd sammen med børnene. Vi har involveret bestyrelsen i projektet og forventer, at forældrerådene og dagtilbudsbestyrelsen sætter grøn omstilling på dagsordenen som fast punkt.

Læreplanstema: Kultur, æstetik og fællesskab

Nationale pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur, æstetik og fællesskab i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud:

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud har hver afdeling faste og tilbagevendende traditioner.

De tilbagevendende traditioner skaber genkendelighed gennem hele barnets institutionsliv, og en sammenhæng til omverdenen uden for institutionen, hvor de samme begivenheder som for eksempel fastelavn, påske, jul osv. også bliver fejret.

Det er primært de danske traditioner, som vi retter vores opmærksomhed mod. Vi præsenterer og indgår løbende i dialog med børnene om forskellige traditioner, sprog og kultur. Vi tager for eksempel andres tro og kultur op, når der er Eid. Så lader vi muslimske børn fortælle, hvordan de fejrer Eid, og hvad de forbinder med deres højtid.

Vi griber det, børnene er optaget af, vi spørger ind, og vi undersøger sammen med børnene. Vi ser f.eks. på verdenskort, taler om og tegner forskellige flag, vi siger godmorgen på forskellige sprog, og når børnene spørger til hinandens mad i madpakken, taler vi om mad fra forskellige lande.

Vi er opmærksomme på at understøtte børnenes nysgerrighed, fantasi og kreative udfoldelse.

Vi veksler mellem at følge barnets initiativer og spor, og det pædagogiske personales tilrettelæggelse alsidige og forskelligartede aktiviteter, ud fra et pædagogisk mål, så alle børn bliver udfordret i forhold til at udvikle kreativitet, fantasi og nysgerrighed.

Vi er opmærksomme på, at de voksnes glæde, interesse og nysgerrighed smitter af på børns lyst til deltagelse.

Vi arbejder for eksempel med barnets fantasi og forestillingsevne gennem fortællinger, som børn og voksen skaber sammen, hvor børn bidrager med ideer og perspektiver.

Vi griber det, børnene er optaget af i nuet, og vi hjælper med at finde redskaber eller materialer, der kan understøtte og udvide leg og aktivitet. Det gælder leg og kreativ udfoldelse, både ude og inde.

Det er forskelligt fra afdeling til afdeling hvilke materialer, redskaber og medier, der er tilgængeligt for børnene.

Personalet har altid en opmærksomhed på, hvad der optager børnene.

De understøtter børnenes nysgerrighed og leg ved at gøre legeredskaber og materialer tilgængelige, der hvor de giver mening for børnenes leg, udvikling og sikkerhed.

Der er begrænset adgang til tablets, men vi ser et potentiale for at udvikle vores pædagogiske praksis på dette område.

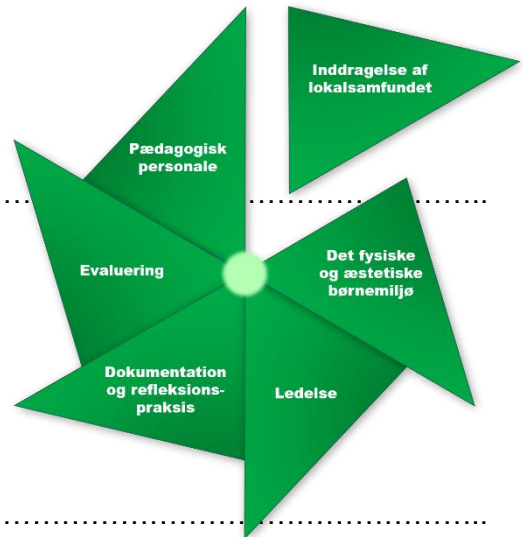
Vi har en kunstpædagog ansat i afdelingerne omkring Sødalskolen en dag om ugen. Hun arbejder med at udvikle børns evne til at udtrykke sig kreativt/kunstnerisk og styrke integrationen via nonverbal/visuel aktivitet.

Vi ønsker at alle børn og voksne i vores dagtilbud skal have mulighed for at deltage i disse kreative og kunstneriske udfoldelser. I foråret 2021 planlægges, at afdelingerne i det tidligere Gl. Brabrand Dagtilbud bliver tilbudt et forløb.

Rammer og aktører: Inddragelse af lokalsamfundet

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx skoler, biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.”

Inddragelse i lokalsamfundet i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud ligger i et lokalområde rigt på muligheder for børn og voksne.

Gennem mødet med området, dets indbyggere og lokaliteter, skaber vi ikke blot spændende pædagogiske læringsmiljøer, men vi giver også børnene en vigtig oplevelse af at være en del af noget større.

Med et lokalområde, der spænder fra Bazaren i nord til naturområderne i syd og vest kan børnene bevæge sig i læringsmiljøer, der både er lærende og dannende. Hvad enten det er udforskning af naturen gennem Natursamarbejdet, besøg på områdets plejehjem, hvor vi skaber gensidige relationer mellem ung og gammel eller indkøb i Netto, hvor vi sanser, putter i kurv, tæller op og lægger på bånd.

Vi har ofte noget med hjem, når vi har været på tur i form af nye pædagogiske ideer og aktiviteter. Oplevelser, vi kan

genbesøge i afdelingens trygge rammer. For eksempel ser vi, at børnenes rollelege inspireres af deres oplevelser i lokalområdet.

Lige så vigtige som ture ud af huset, er besøg hjemme i eget hus.

Besøg af en stor skraldebil eller nærpolitiet i en politibil er stimulerende for læring og fantasi.

Vi benytter os blandt andet af Børnekulissen, som med musik, teater og æstetiske læringsforløb i afdelingerne, åbner børnenes sanser og går på opdagelse i leg og krop.

Vi er opmærksomme på de muligheder for udvikling og læring, vi finder i samarbejdet med andre faggrupper. Vi ønsker os i at gøre større brug af frivillige.

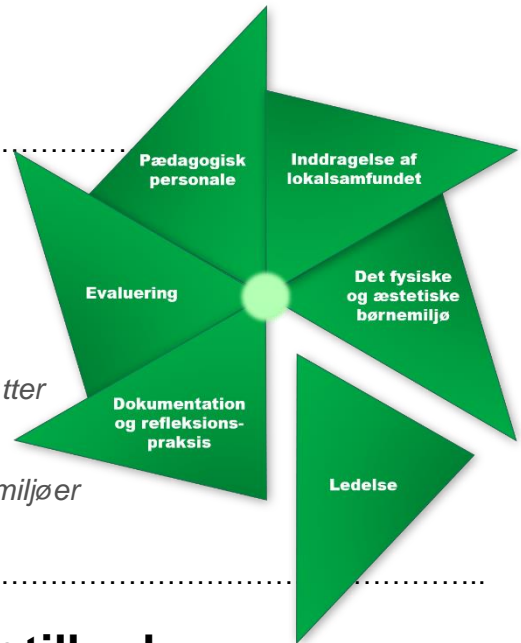
Vi tager afsæt i vores pædagogiske faglighed, når vi inviterer mennesker ind, og når vi tager ud i verden, hvor barnets tryghed altid kommer først.

Rammer og aktører: Ledelse

Ledelse –

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”Ledelsen har ansvaret for, at personalet besidder viden og konkrete kompetencer til at kvalificere det pædagogiske læringsmiljø og til at inddrage forældrene. Ledelsen understøtter og kvalificerer faglige, pædagogiske refleksioner hos personalet via facilitering, sparring og løbende metodeudvikling med fokus på udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer og på at skabe stærkere læringsfællesskaber.”

Ledelse i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I vores dagtilbud står ledelsen i spidsen for kerneopgaven. Den opgave, som sætter rammerne for afdelingernes pædagogiske arbejde.

Ledelsen sikrer, at levende, dynamiske pædagogiske læringsmiljøer kan udfolde sig, så vi understøtter børnenes trivsel, udvikling og læring. I ledelsen løfter vi sammen opgaven omkring at sikre et dagtilbud med høj pædagogisk faglighed i en arbejdskultur præget af åbenhed og tillid.

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud går ledelsen forrest i forhold til at skabe en refleksionskultur, der baserer sig på professionelle relationer, tillid, nysgerrighed og åbenhed.

Gennem arbejdet med Stærkere Læringsfællesskaber understøtter ledelsen i samarbejde med de Faglige Fyrtårne udfoldelsen af reflekterende dialoger i dagtilbuddet. Dialoger, der giver medarbejderne mulighed for åbent og i tillid at formidle og dele praksis med hinanden.

Samme dialoger har ledelsesteamet, så alle giver følgeskab på at gøre os stærkere.

Ledelsen fungerer som facilitator i forhold til rammer og tid til det pædagogiske personales kompetenceudvikling, og skaber et læringsmiljø for medarbejderne, så de kan skabe og udvikle læringsmiljøer for børnene.

Vores pædagogiske praksis ledes gennem den styrkede pædagogiske læreplan.

Det betyder, at ledelsen sikrer genbesøg i læreplanen, hvad enten det sker på personalemøder, pædagogmøder eller i forbindelse med gensidigt inspirerende oplæg om arbejdet med læreplanen.

Generelt handler det om at skabe en kultur, hvor medarbejderne har en naturlig opmærksomhed på, hvordan læreplanen er fundamentet for det enkelte barns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Samtidig understøtter ledelsen medarbejderens formidling og kommunikation med forældrene om arbejdet med børns læring. På den måde bliver målene for det enkelte barn ud fra læreplanen også tydelige for forældrene. Og på den måde understøtter og opkvalificerer vi det gode forældresamarbejde.

Rammer og aktører: Det fysiske og æstetiske børnemiljø

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

"Det fysiske miljø bør invitere til leg, udforskning af omgivelserne og såvel fysisk aktivitet som fordybelse, både inde og ude. Den fysiske indretning bør være fleksibel i forhold til at kunne bruges til varierende pædagogiske formål, men bør samtidig muliggøre en kontinuitet i længerevarende lege og andre aktiviteter."

Det fysiske og æstetiske børnemiljø i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I vores institutioner ser vi på vores læringsmiljøer med børnenes øjne.

Hos os er alle rammer og indretninger skabt ud fra et børneperspektiv; mulighederne kan afkodes af børn, forandringer kan let foretages, og børnene skal have en oplevelse af tilgængelighed.

Vores rum inviterer til forskellige typer af leg. Tumblelege, rolig fordybelse, konstruktion, kreativitet. Børnene kan afkode, hvad de enkelte rum skal bruges til, og vi kan på den måde have flere rum i rummet og kan dele børnene op. Det skaber ro og mulighed for differentiering.

I vores dagtilbud er medarbejderne i børnehøjde og har en bevidsthed om virkningen af egen positionering i både ude og inderum.

Vi bruger flytbare reoler og møbler, som kan gøre miljøerne foranderlige og skabe nysgerrighed og fornyet glæde ved legen i børnene.

I 2020 har vi haft en særlig opmærksomhed på at udvikle vores læringsmiljø udenfor. Vi ønsker at kunne tilbyde vores børn et bredere valg af aktiviteter i vores udemiljø.

Rammer og aktører: Pædagogisk personale

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

"Det pædagogiske personale skal sammen skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor der er plads, tid og ro til at være barn."

Pædagogisk personale i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

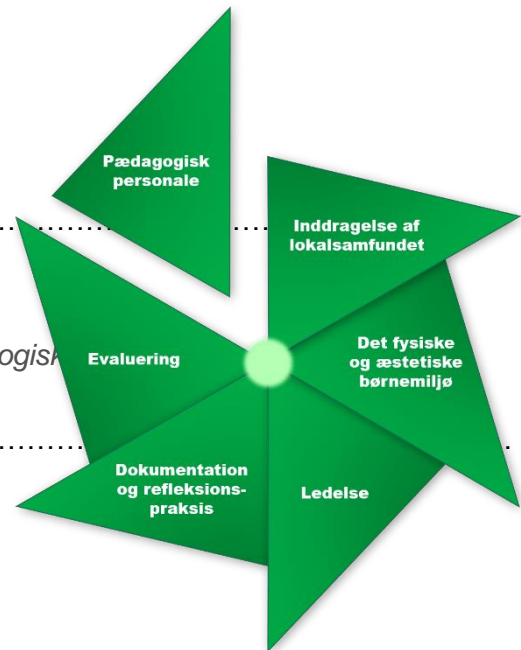
I vores dagtilbud har det pædagogiske personale et overordnet mål: **At skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor der er plads, tid og ro til at være barn.**

Vores medarbejdere tager afsæt i en høj faglighed, der understøtter de læreprocesser og udviklinger, et barn gennemgår i dets tid i institution. En faglighed, der viser sig i udfoldelsen af en pædagogik, der rummer både det strukturerede og det spontane.

Hos os sætter det pædagogiske personale altid børneperspektivet først.

Derfor møder vi hver dag med åbenhed barnets dagsform. Vi er omstillingsparate og justerer dagen og aktiviteterne til det enkelte barns virkelighed. Vi iagttager barnets intentioner og følger barnets spor.

Den dynamik er rammet ind af en hverdag med tryk og genkendelighed; hvor rutiner og gentagelser skaber ro til børnenes udvikling. Men hvor vi kan justere på udviklingszonerne, så læreprocesserne understøttes bedst muligt.

For at understøtte vores professionelle dømmekraft, benytter vi os af en række metoder til at indhente data.

De data er først og fremmest med til at udbygge forståelsen og indsigten i det enkelte barns behov og udvikling.

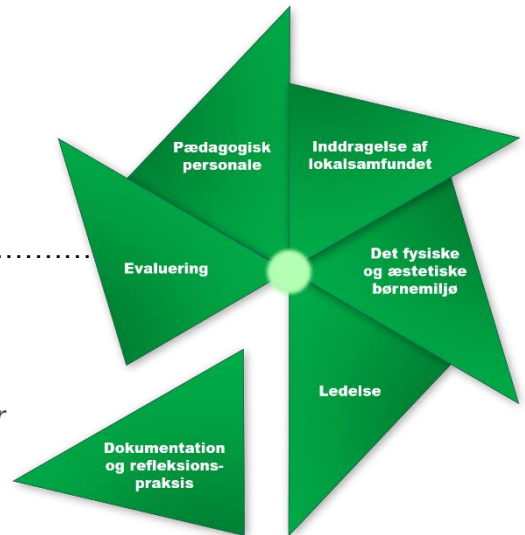
Redskaberne er for eksempel TRAS, SUS, DPU, øve-baner, handleplaner, relations-skemaer og en systematisk tilgang til Leg- og Læringsgrupperne.

Men data er også med til at udvikle den enkelte medarbejders praksis. Vi benytter os blandt andet af videooptagelser til at få nye vinkler på vores egen praksis.

Samtidig er vi i Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud i en proces, hvor vi bygger stærkere læringsfællesskaber. Fællesskaber, der gennem reflekterende dialoger, systematisk opfølgning og evaluering opkvalificerer medarbejderne og gør os bedre til at lære af hinanden. Vi er vedholdende og anerkender hinanden, når vi lykkes.

For at nå i mål, kræver det, at medarbejderne tager ansvar og forpligter sig til dagtilbuddets arbejde med Stærkere Læringsfællesskaber og læreplanen.

Rammer og aktører: Dokumentation og refleksionspraksis

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”Professionel dømmekraft og en systematisk faglig og kritisk refleksion over egen og fælles praksis er et vigtigt grundlag for lokalt at udvikle dagtilbud af høj kvalitet. Refleksionen forudsætter, at man er nysgerrig og undersøgende på hinandens praksis, søger sparring og tilbyder hjælp. Samtidig skal man turde udfordre hinandens vaner og rutiner og gøre det naturligt at dele viden og ideer til nye løsninger på tværs. Med afsæt i refleksionen og en stærk feedback-kultur skabes [...] stærkere læringsfællesskaber.”

Dokumentation og refleksionspraksis i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

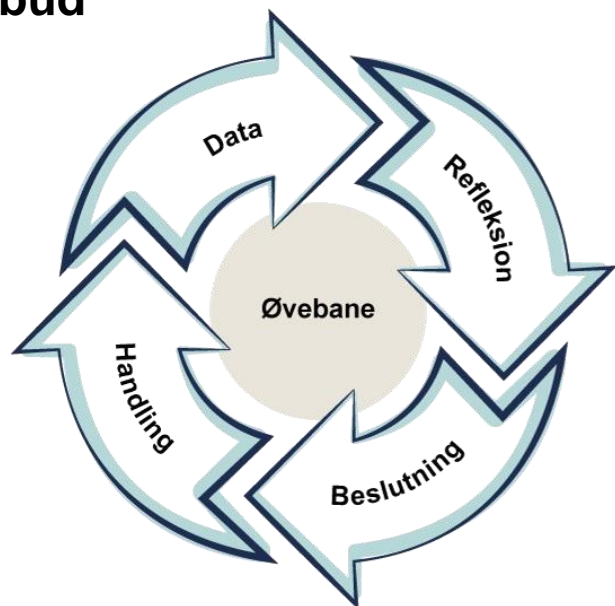
I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud er rammen om vores arbejde Stærkere Læringsfællesskaber.

Vi ønsker sammen at udvikle vores praksis, så vores dagtilbud rummer pædagogik af højeste kvalitet. Det indebærer, at alle medarbejdere er fælles om en refleksionskultur, hvor vi er undersøgende på hinandens praksis.

Vi tager ansvar for at forbedre hinandens professionelle praksis ved at turde spørge ind til hinandens praksis med nysgerrighed og åbenhed. Vi bruger hinandens viden, og hjælper hinanden.

For at understøtte den refleksionspraksis indsamler vi igennem hverdagens arbejde både kvalitative og kvantitative data.

Vi har en høj grad af systematik, og bruger de samme værktøjer, når vi laver observationer på interaktionen mellem barn og voksen.

Vi benytter videooptagelser, og formulerer konkrete mål for indsamlingen af data.

Børnegruppen/det enkelte barn inddrages i processen omkring egen læring. Vi sikrer, at læringen er synlig, så barnet lærer at lære. Og ved, hvad det næste skridt i processen er.

Rammer og aktører: Evaluering

Aarhus Kommunes fælles pædagogiske grundlag:

”En evaluerende pædagogisk praksis handler om at udvikle kvaliteten lokalt i dagtilbuddet, afdelingen og i den enkelte gruppe, men også om den samlede retning for og udvikling af hele dagtilbudsområdet. Der skal være en balance mellem meningsfuld lokal dokumentation, refleksion over egen og fælles praksis og den fortsatte kommunale tilsynsforpligtelse i forhold til dagtilbud, der forudsætter, at der kan samles op og skabes et generelt billede af kvaliteten på tværs af dagtilbud i Aarhus Kommune.”

Evaluering i Gl. Brabrand-Sødalen Dagtilbud

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud ser vi evaluering som et redskab til at måle og vurdere, om vi har opnået de mål, vi har opstillet. Både for vores børns progression, og for de mål vi har opstillet for vores læringsmiljøer.

Evaluering er et redskab, som skal udvikle vores pædagogiske kvalitet i dagtilbuddets læringsmiljøer.

Det er dog vigtigt, at evalueringer ikke kun iværksættes, for at afklare om vi når vores mål, men at den i lige så høj grad har et læringsperspektiv for øje: Hvad skyldes at vi opnåede det ønskede resultat? Hvad skyldes, at vi ikke opnåede det, vi gerne ville? Og hvad skal vi gøre i stedet?

For at udarbejde en kvalificeret evaluering har vi brug for oplysninger og dokumentation. Når vi for eksempel evaluerer de enkelte børns progression, har vi brug for data/dokumentation, der beskriver barnets udgangspunkt, før vi iværksætter vores indsats, undervejs og når vores indsats er afsluttet.

- Data kan være observationer af barnet eller børnegruppen.
- Data kan være kvalitative, det vil sige en beskrivelse af situationer, hvor vi kigger efter bestemte tegn.
- Det kan være kvantitative observationer, hvor vi f.eks. tæller, hvor mange gange et barn deltager i leg med andre børn i et bestemt tidsrum.

Når vi indsamler data på vores læringsmiljøer, kan det for eksempel være observationer af, hvordan børnene bruger bestemte rum eller interaktionen mellem et bestemt barn og en voksen.

Når vi organiserer vores indsamling af relevant data/dokumentation, bruger vi blandt andet Progressions-modellen fra Stærkere Læringsfællesskaber. Modellen giver os et overblik over den samlede indsats. På baggrund af fælles refleksioner og analyser på stuemøder eller personalemøder planlægger vi, hvilke data / hvilken dokumentation vi vil indsamle undervejs.

Med denne systematik i indsamlingen undgår vi, at vores observationer bliver tilfældige. Samtidig understøtter systematikken, at vi indsamler valide data som fundament for vores evaluering.

I Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud er vores mål at opbygge evalueringskapacitet hos alle vores uddannede pædagoger og pædagogiske assistenter. Vi ønsker, at vores beslutninger i højere grad skal bygge på forskning inden for dagtilbudsområdet og med udgangspunkt i den viden, vi får fra den data, vi indsamler.

I denne proces er vores Faglige Fyrtårne vigtige aktører. De leder i samarbejde med de pædagogiske ledere de processer, der skal skabe en stærk evalueringskultur.

Det vil sige en evalueringskultur, som understøtter en faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis hos medarbejderne.

De Faglige Fyrtårne i Gl. Brabrand - Sødalen Dagtilbud mødes ofte på læringsdage og i et tværgående netværk i dagtilbuddet. Her udveksler de viden på tværs af afdelingerne, som inspirerer og kvalificerer dem til at udføre deres opgave som kollegaleder og facilitator af SLF-arbejdet i egen afdeling.

Som et led i udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan, har alle

medarbejdere deltaget i Teams-møder på tværs af afdelingerne. Her er blevet delt viden og reflekteret over de enkelte læreplanstemaer.

Denne metode kunne anvendes med fokus på evaluering, når afdelingerne har fælles udfordringer eller fælles indsatser i forhold til udvikling af læringsmiljøer i egen afdeling.

Ledelsesteamet vil i foråret 2021 igangsætte prøvehandling, som skal medvirke til at udvikle en evalueringskultur på tværs af afdelingerne i dagtilbuddet, samt udvikle evalueringskapacitet hos den enkelte medarbejder.

AARHUS
KOMMUNE